

**Partij voor
de Dieren**

Aan het college van B&W

Schriftelijke vragen ex art. 38 RvO betreffende: de explosie in de Wibenaheerd

Groningen, 8 mei 2020

Geacht college,

Vrijdag 1 mei heeft er omstreeks 19:30 uur een explosie op de Wibenaheerd plaatsgevonden. Er zijn later explosieven aangetroffen. Een zeer angstige en aangrijpende gebeurtenis voor zowel bewoners en hulpverleners.

Wij hebben met diverse bewoners gesproken en het is duidelijk dat een groot aantal van hen de impact van de afgelopen dagen fysiek en mentaal heeft gevoeld. Veel bewoners zien thuiskomen op dit moment als onprettig. Het “thuisgevoel” dat je thuis zou moeten hebben, is niet meer aanwezig. Een zeer indringende situatie die er tijdens de Corona crisis nog eens bovenop komt. Wij begrijpen dat er op dit moment onderzoek plaatsvindt, maar we willen vragen of onderstaande vragen bij het lopende onderzoek meegenomen kunnen worden.

Ter inleiding. Afgelopen vrijdag hebben veel omwonenden de explosie vanuit hun woning meegemaakt. Vanuit de gemeente is direct de veiligheidsregio ingeschakeld en was de Officier van Dienst Bevolkingszorg aanwezig. Bewoners hebben enkele uren in de kou buiten moeten staan voordat er bussen kwamen voor opvang en zij terecht konden in het buurthuis voor een kopje koffie en thee.

1. Begrijpt het college de gevoelens van bewoners dat de eerste noodzakelijke opvang behoorlijk lang op zich heeft laten wachten?
2. Op welke wijze trekt de Veiligheidsregio hier lessen uit en hoe maakt dit deel uit van het lopende onderzoek?

Vrijdag avond omstreeks 23.00 uur is het sein veilig gegeven en mochten de meeste bewoners naar huis terugkeren nadat vier woningen onbewoonbaar waren verklaard. Naar verluidt werd uitgegaan van een gasexplosie. De Energiewacht is op zaterdagochtend bij bewoners langs geweest voor een controle van de gasinstallaties in de woningen. De situatie werd op dat moment veilig bevonden, totdat informatie naar buiten kwam dat er explosief materiaal in het pand was gevonden. Op zaterdag 2 mei omstreeks 19:45 uur volgde een tweede evacuatie.

3. Was op vrijdagavond toen het sein veilig werd gegeven, voor 100% duidelijk wat de oorzaak van de explosie is geweest?
4. Is er na de explosie op vrijdag afdoende onderzoek in het pand op nummer 34 gedaan, alvorens de verantwoording te nemen het sein veilig te geven?
5. Zijn alle protocollen omtrent het vinden van de oorzaak op de juiste wijze gevolgd? Kunt u dit toelichten?
6. Op welke wijze wordt dit meegenomen in het lopende onderzoek?

Op zaterdag avond is de EOD naar Groningen gekomen om het betreffende pand nader te onderzoeken. Op het moment dat de EOD haar werkzaamheden verrichtte was het voor brandweer, politie, hulpverleners en bewoners op geen enkele wijze meer mogelijk het terrein te betreden. Voordat de EOD arriveerde mocht geen van de bewoners meer naar hun woning terug. Had de tijd tussen van het plaatsen van de afzetruimte en het moment van aankomst van de EOD niet beter benut kunnen worden om iedereen veilig te stellen? Daarover enkele vragen.

7. Van een de buurtbewoners hebben wij vernomen dat nog voordat de EOD was gearriveerd en aan het werk was, zijn vrouw zich nog thuis bevond. Deze mevrouw was zo angstig dat zij niet op eigen kracht haar woning durfde te verlaten. Hulp van derden was vanwege de veiligheid in deze fase niet meer toegestaan. De bewoner heeft per telefoon (met zijn vrouw aan de lijn) nog gepoogd hulpverleners erop te wijzen dat zijn vrouw zich in de woning bevond. Naar verluidt is deze mevrouw niet geëvacueerd. Klopt dit? Hoe beschouwen college en Veiligheidsregio deze situatie? Deelt u ons gevoel dat hier de protocollen flink tekort zijn geschoten en wel hulp geboden had moeten worden?
8. In het tijdbestek dat bekend werd dat er explosieven in het pand werden gevonden tot het moment dat de EOD aankwam moest iedereen direct het gebied uit en hun woning verlaten. Waarom is deze ruimte niet benut huisdieren veilig te stellen?
9. Bij de tweede evacuatie is 's avonds bij mensen op de deur geklopt of zij aanwezig waren. Is dit wel afdoende geweest? Mogelijk lagen mensen te slapen en of hebben het kloppen niet gehoord. Had niet elk huis binnen getreden moeten worden of nog mensen en dieren aanwezig waren? Hoe kijkt u hierop terug?
10. Na de tweede evacuatie zat de schrik er bij bewoners goed in. In de haast zijn wat laatste spullen gepakt en mensen die later bij de afzittinten aankwamen, konden niet meer bij hun medicijnen en/ of huisdieren komen, die nog ingesloten zaten. Op welke wijze voorzien de protocollen in zulke situaties erin dieren veilig te stellen? Is de Burgemeester het met ons eens dat elk leven belangrijk is, zodanig dat gepoogd wordt ook huisdieren in veiligheid te brengen?

Rond 1 uur in de nacht van zaterdag op zondag werd er definitief besloten dat bewoners niet meer terug konden naar hun woningen. De bewoners die in het WIJ gebouw nog wachtten, kregen het bericht dat er een mogelijkheid was om binnen tien minuten hun huisdieren en medicatie uit hun woning te halen. De bewoners die niet in het WIJ gebouw aanwezig waren maar wel op de contactlijst stonden zijn hiervan niet op de hoogte gebracht en moesten dit via een omweg horen of zijn pas veel later gebeld. Daarnaast hebben wij vernomen dat informatie over de noodopvang ook niet zijn weg heeft gevonden naar iedere bewoner die daar aanspraak op had kunnen maken.

11. De bewoners die zaterdag zijn blijven wachten in het WIJ gebouw mochten terug om hun huisdieren te halen, bewoners die elders waren, wisten hier (ondanks de contactlijst) niet van. Had hier niet meer tijd voor genomen kunnen worden zodat ook bewoners die elders waren de mogelijkheid hadden gehad hun huisdier op te halen? Waarom is dit niet beter gecommuniceerd?
12. Daarnaast hebben wij gehoord dat een anderstalig persoon niet op de hoogte was van de noodopvang in een hotel. Volgens geruchten heeft deze meneer die nacht onder een brug geslapen. Wij hebben deze informatie niet nader kunnen verifiëren, maar klopt dit? In hoeverre is volgens u informatie over de opvang afdoende gecommuniceerd en in hoeverre wordt bij dergelijke calamiteiten rekening gehouden met anderstaligen?

Zondagochtend 3 mei is zover wij weten voor de geëvacueerde bewoners in het hotel een briefing geweest over de stand van zaken in de geëxplodeerde woning. De bewoners die niet in het hotel hebben geslapen, hebben geen verdere informatie ontvangen. Iedere drie uur kregen de mensen in het hotel een update over de stand van zaken. Bewoners die elders de nacht hebben doorgebracht zijn zondag pas aan het eind van de middag (rond half vier) telefonisch bijgepraat.

13. Bent u het met ons eens dat de communicatie duidelijker had gekund? Het beeld is dat, ondanks de centrale opvang, bewoners steeds stukjes informatie moesten sprokkelen om op de hoogte te blijven. Hoe kijkt u hierop terug en op welke wijze wordt dit in het onderzoek meegenomen? Is hierin bijvoorbeeld een noodnummer of Whatsapp groep overwogen? Op welke wijze wordt het verloop van de gevoerde communicatie geëvalueerd?
14. Een aantal bewoners geven aan ontgaan te zijn over de troep en chaos die is achtergelaten in de galerie bij hun woning. Na afloop van de tweede evacuatie lag overdag flink wat puin en glas, terwijl vrijdag na afloop juist wel goed was schoongemaakt. Voor dieren en mensen met dunne zolen leverde dit gevaar voor mogelijke verwondingen op. Hoe kijkt u terug op het opleveren van de woningen en waar lag de verantwoording de galerijen veilig schoon te vegen?
15. Veel bewoners geven aan zich onprettig en onveilig voelen. Een aantal geeft aan zich ziek te hebben gemeld en nog steeds elders te slapen. Bent u het met ons eens dat hier extra nazorg benodigd is? Op welke wordt deze vormgegeven?
16. Ook geven mensen aan dat hun gaskachel nog niet geïnspecteerd is. Zij willen daar niet nog een week op hoeven wachten. Ook zijn er bewoners bij wie scheuren in de gaskachel zijn geconstateerd. Is er overleg met Nijestee wanneer deze vervangen gaan worden?

Tot slot. Wij beseffen dat de calamiteit aan de Wibenaheerd een zeer uitzonderlijke situatie is geweest, waarbij hulpdiensten razendsnel moesten reageren en wellicht ook improviseren. Vrijdagavond werden balkons gestut, het WIJ team was aanwezig, er is direct slachtofferhulp geboden. Nijestee stond paraat en bewoners hebben een enorme veerkracht en verbondenheid getoond door elkaar bij te staan in deze moeilijke situatie. Wij

willen iedereen heel veel sterkte wensen. En de politie, brandweer, Nijestee, bewoners en alle hulpverleners complimenteren voor hun getoonde inzet.

Met vriendelijke groet,

Terence van Zoelen
Partij voor de Dieren